

PATVIRTINTA

Sedos Vytauto Mačernio gimnazijos
direktorius 2026 m. balandžio 8 d.
įsakymu Nr. V1-23

SEDOS VYTAUTO MAČERNIO GIMNAZIJOS DIRBTINIO INTELEKTO (DI) NAUDOJIMO GIMNAZIJOJE TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios taisyklės nustato dirbtinio intelekto (toliau- DI) naudojimo principus, tvarką ir atsakomybes Sedos Vytauto Mačernio gimnazijoje (toliau –Gimnazijoje).

2. Šios taisyklės parengtos vadovaujantis Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos rekomendacijomis „Mokykla dirbtinio intelekto (DI) amžiuje: atsakingo naudojimo principai ir gairės“.

3. Taisyklių paskirtis- užtikrinti atsakingą, etišką DI priemonių naudojimą, padedantį mokiniams ugdytis kritinio mąstymo, akademinio sąžiningumo ir skaitmeninio raštingumo kompetencijas.

II. PAGRINDINIAI PRINCIPAI

4. DI įrankių naudojimas grindžiamas šiais pagrindiniais principais:

4.1. Skaidrumo ir atvirumo - DI įrankių naudotojas įrankius turi naudoti sąžiningai ir atsakingai, o naudodamas DI įrankių duomenis turi nurodyti, kas turinys sugeneruotas DI įrankių.

4.2. Į žmogų orientuoto DI ir atsakingo jo taikymo- technologijos papildo, o ne pakeičia žmogiškąjį ryšį ir kritinį mąstymą.

4.3. Etikos ir pagarbos- DI priemonės turi būti naudojamos etiškai, siekiant didinti mokinių įtrauktį ir lygias galimybes.

4.4. Saugumo ir privatumo - naudojamos tik saugios ir patikimos DI priemonės, laikantis aukščiausių duomenų saugumo, privatumo ir skaidrumo reikalavimų.

4.5. Socialinės naudos ir tikslingumo principas - naudojantis DI įrankiais orientuojamasi į realias Gimnazijos situacijas, refleksijas ir nuolatinį tobulėjimą.

4.6. Sistemiškumo ir tvarumo - skaitmeninių kompetencijų ugdymas yra ilgalaikė Gimnazijos strategija, o ne pavienės iniciatyvos.

III. LEIDŽIAMOS/DRAUDŽIAMOS DI PRIEMONĖS

5. Gimnazijoje leidžiamų naudoti DI priemonių, atitinkančių teisės aktų reikalavimus, sąrašą, jo keitimą tvirtina gimnazijos direktorius įsakymu. (1 priedas)

6. Pasiūlymą įtraukti naują DI priemonę į mokykloje leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašą gali bet kuris Gimnazijos bendruomenės narys.

7. Gimnazijos direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė įvertina siūlomos DI priemonės naudojimo rizikas, remdamiesi Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos gairėse pateiktais kriterijais. Atlikusi vertinimą darbo grupė Gimnazijos direktoriui pateikia vertinimo išvadas ir pasiūlymus dėl siūlomos DI priemonės įtraukimo arba neįtraukimo į Gimnazijoje leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašą.

8. Draudžiama naudoti DI priemones:

8.1. Naudojančias emocijų atpažinimą, apgaulės ir manipuliavimo metodus, biometrinių sekimą, socialinių reitingavimą.

8.2. Kur nėra nurodyta, kad DI priemonė atitinka duomenų apsaugos reikalavimus.

8.3. DI priemonė naudoja įvestą turinį modeliui mokyti be atsisakymo (turi būti galimybė išjungti įkeltų duomenų naudojimą modeliui mokyti).

IV. DI NAUDOJIMAS UGDYMO PROCESĖ

9. Mokytojai, pagalbos specialistai ir mokiniai ugdymo procese naudoja tik tas DI priemones, kurios yra įtrauktos į Gimnazijos direktoriaus patvirtintą leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašą.

10. Mokiniai turi būti informuoti, kai pamokoje naudojama DI priemonė.

11. Mokiniai gali naudoti DI priemones tik su mokytojo leidimu.

12. Mokiniai ir mokytojai savo darbuose nurodo, kaip naudojo DI priemones.

13. Galutinis mokinio darbo įvertinimas yra mokytojo atsakomybė. DI priemonės gali padėti atpažinti pasikartojančias klaidas, patikrinti gramatiką ar suformuluoti bendro pobūdžio komentarus juodraštyje, bet sprendimas turi būti pagrįstas pedagogo kompetencija ir pagarba mokinio pastangoms. Jei mokiniui svarbu, jo darbas gali būti įvertintas be DI pagalbos.

14. Naudojant DI mokymosi procese, būtina užtikrinti, kad DI priemonės sugeneruotas turinys nekurstytų stereotipų, nepažeistų žmogaus orumo ir neskleistų diskriminuojančių nuostatų.

15. DI turinys negali pažeisti autorių teisių, intelektinės nuosavybės ar akademinio sąžiningumo. Mokytojai, pagalbos specialistai ir mokiniai naudodami DI, privalo nurodyti, kaip priemonė prisidėjo prie darbo, ir atsakingai vertinti, kad neperimtų kitų sukurtos medžiagos kaip savo. (Pvz., Mokinys į literatūros kūrinio pristatymą įtraukia DI sugeneruotą paveikslėlį ir šalia aiškiai pažymi: „Iliustracija sukurta naudojant DI. Interpretaciją pateikiau pats.“ Mokytojas tai vertina kaip akademinio sąžiningumo pavyzdį.

V. DUOMENŲ APSAUGA IR SAUGUMAS

16. Draudžiama DI priemonėse naudoti asmens duomenis: visų bendruomenės narių vardus, pavardes, adresus, Gimnazijos pavadinimą bei kitą neviešą ar asmens identifikavimui galinčią būti naudojamą informaciją.

17. Mokytojai, pagalbos specialistai ir mokiniai turi būti supažindinti su duomenų saugos reikalavimais.

VI. ATSAKOMYBĖ

18. Mokytojai, pagalbos specialistai atsako už DI integravimą į ugdymą ir mokinių informavimą.

19. Mokiniai atsako už sąžiningą DI naudojimą ir taisyklių laikymąsi.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Su DI naudojimosi taisyklėmis klasių vadovai supažidina mokinius iki einamųjų mokslo metų rugsėjo 15 d.

21. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) su taisyklėmis supažindinami per elektroninį dienyną „Tamo“.

22. Mokytojai, pagalbos specialistai informuoja ir konsultuoja mokinius bei tėvus (globėjus, rūpintojus) apie DI naudojimo galimybes, rizikas ir taisykles.

23. Taisyklės skelbiamos Sedos Vytauto Mačernio gimnazijos internetinėje svetainėje.

24. Taisyklės gali būti pakeistos ar papildytos, pasikeitus teisės aktams ar esant būtinybei. Papildytos ar pakeistos taisyklės tvirtinamos Gimnazijos direktoriaus.

Priemonės pavadinimas	Aprašas / taikymo sritis / ribojimai	Tipas	Rekomendacijos
ChatGPT (OpenAI)	Generatyvinis teksto modelis, padedantis kurti tekstus, santraukas, klausimus, idėjas.	Generatyvinis DI (vaizdas + tekstas)	Rekomenduojama naudoti tik su mokytojo priežiūra. Pasitikrinti, ar priemonės nustatymuose išjungtas DI modelio mokymas. Reikalinga Gimnazijos paskyra ir tėvų sutikimas. Asmeninėse ir viešose paskyrose naudoti tik viešai prieinamą informaciją.
DeepL Write / Translate	Naudojamas vertimams ir kalbai taisyti.	Kalbos DI (vertimas)	Rekomenduojama naudojimo sąlygose patikrinti nuostatas dėl amžiaus kontrolės, reikalingas tėvų sutikimas. Rekomenduojama Gimnazijos licencija su modelio mokymo išjungimu.
EDITAI	DI priemonė mokytojams, padedant kurti realybei pritaikytas, tarpdisciplinines projektų pamokas.	DI priemonė / Generatyvinis DI (pamokų planai / turinys)	Sugeneruoti su DI pamokų planai turi būti peržiūrėti žmogaus.
Gemini (Google)	Pokalbių DI, padedantis atsakyti į klausimus, paaiškinti	Generatyvinis DI (vaizdas + tekstas)	Rekomenduojama naudoti su Gomonazijos paskyra, duomenų
Microsoft Copilot (Office 365)	Integruotas į Office 365 aplinką (Word, Excel, Outlook), naudojamas raštvedybai, ataskaitoms, santraukoms. Duomenys apdorojami pagal Microsoft education licencijas.	Vidinė integracija	Rekomenduojama naudoti Gimnazijos valdomoje Office 365 aplinkoje.
Spotiself	Mokinio pažangos ir karjeros planavimo platforma.	Reikalinga Gimnazijos paskyra ir duomenų tvarkymo sutartis	Reikalinga Gimnazijos paskyra ir duomenų tvarkymo sutartis
EduTen	Matematikos mokymosi platforma su DI grįžtamuju ryšiu ir pažangos analize	Analitinis DI (mokymosi analizė)	Rekomenduojama priemonę naudoti su Gimnazijos paskyra.

Elicėjus	5-12 kl. savivaldus matematikos mokymasis: užduočių analizė, personalizuotos trajektorijos, vaizdo ir praktinės užduotys, rekomendacijos	Mokymo(si) platform	Rekomenduojama priemonę naudoti su Gimnazijos paskyra, duomenų tvarkymo sutartimi.
Gamma App	DI pristatymų kūrimo priemonė (PowerPoint alternatyva). Naudoja įvestą tekstą generuodama skaidres.	Generatyvinis DI (vaizdas+ tekstas)	Rekomenduojama naudoti su viešais prieinamais duomenimis kūrybiniams tikslams, pristatymams.
LearnLab AI	Platforma, skirta interaktyvioms pamokoms ir refleksijoms, naudoja DI atsakymų analizei	Generatyvinis/ analitinis DI (švietimas)	Rekomenduojama naudoti su mokytojo/ tėvų priežiūra: jei DI priemonė vertina mokymosi rezultatus, gali būti priskirta prie didelės rizikos DI priemonių.
Moodle	DI įrankiai kursų aplinkoje: teksto, santraukų ir grafikos generavimas, funkcijos „paaiškinti/ apibendrinti, galimas integravimas su išoriniais DI tiekėjais (pvz., <i>OpenAI</i> , <i>Azure</i> ir kt.) Ribojimai: duomenų apdorojimą atlieka išorinis DI tiekėjas, kokybė ir rizika priklauso nuo pasirinkto paslaugų teikėjo bei nustatymų.	LMS su DI posisteme (integracijos)	Naudojama mokytojų pasirengimui, planavimui ir klasės medžiagai kurti. Jei yra integracijos su išorės DI tiekėjais, būtina rizikas vertinti atskirai.
Canva	Internetinė dizaino platforma, leidžianti kurti vizualinį turinį (skaidres, plakatus, infografikus, vaizdo įrašus), turinti ir DI funkcijų (pvz., teksto generavimą, vaizdų kūrimą). Ugdymo turinio kūrimas (mokytojams), kūrybinės užduotys (mokiniais), projektiniai darbai, pristatymai, refleksijos, vizualizavimas.	Kūrybinė skaitmeninio turinio kūrimo priemonė su integruotomis DI funkcijomis.	Naudoti kaip pagalbinę, o ne pagrindinę mokymosi priemonę. Kitiškai vertinti DI sugeneruotą turinį. Mokyti atsakingo turinio kūrimo ir citavimo. Užtikrinti mokinių duomenų saugumą. Skatinti kūrybiškumą, o ne vien šablonų naudojimą

